

دانشگاه علوم پزشکی ایران

گروه هدف: پرسنل پرستاری

گام ششم: برای تکمیل اقدامات درمانی تضمین سلامت بیمار لازم است تغییر رفتارهای پرخطر و شیوه زندگی بدون خطر را برای بیمار توصیف کرد. چنین آموزشی باید متناسب با وضعیت جسمی و روحی و توانائی های بیمار باشد و مراحل تغییر رفتار را قدم به قدم به بیمار آموزش داد.

گام هفتم: در این گام قابل قبول ترین و آسان ترین شیوه درمانی برای بیمار انتخاب و به او آموزش داده می شود.

گام هشتم: ترغیب و تشویق بیماران به ادامه درمان و تغییر سبک زندگی بسیار مهم است. برای تداوم پیروی بیمار از دستورات و آموخته های خود، باید آگاهی قابل قبولی درباره بیماری، داروها و رژیم غذایی کسب کرده و به او خطرات قطع درمان را آموزش داد.

گام نهم: در هر جلسه از ویزیت یا مشاوره می بایست نکات کلیدی آموخته های بیمار را ارزیابی و خلاصه آن را بازگو کرد.

گام دهم: همیشه باید میزان یادگرفته های بیمار را با پرسش دانستنی های بیمار پایش کرد.

گام یازدهم: در برابر پرسش های اضافی باید واکنش های منطقی داشت.

گام دوازدهم: به بیمار باید آموزش داد با هر حادثه ای که سلامت او را در خطر قرار می دهد لازم است تا به پزشک مراجعه نماید.

گام پنجم: با پرسیدن سئوالات بیشتر، بیمار را به توضیحات بیشتر و جزئی تر، می بایست ترغیب کرد.

گام ششم: بیمار را به مشارکت در گفتگو با به دست آوردن اطلاعات دقیق در رابطه با بیماریش ترغیب کرده و جهت آن برنامه ریزی می کنیم.

مرحله سوم: مشاوره و آموزش به بیمار:

گام اول: با پرسشگری میزان شناخت بیمار از مشکلات و بیماری او نقطه نظراتش در مورد آینده بررسی می گردد.

گام دوم: تمام ابهامات و برداشت های اشتباه بیمار در زمینه بیماری و مشکلاتش باید اصلاح گردد. چنانچه در مورد انجام یک رفتار پرخطر دچار سوء درک شده و یا دستور دوائی را به خوبی اجرا نمی کند، می بایست با صبر و حوصله و محترمانه به او اشتباه را یادآوری کرد و آموزش داد.

گام سوم: ارزیابی سطح زبان و زمینه فرهنگی و قومیت و نژاد مخاطب می بایست در نظر گرفت.

گام چهارم: اطلاعاتی که برای آموزش و راهنمایی به بیمار داده می شود، باید الویت بندی و جزء به جزء در چارچوب معینی به بیمار ارائه شود آموختنی ها به طور منظم و مرتبط با هم و طبقه بندی شده باید به بیمار ارائه کرد تا به درک صحیح و ماندگاری بیشتر منجر شود.

گام پنجم: با استفاده از مواد کمک آموزشی (بروشور، پمفلت و...) می توان مطالب آموختنی بیشتری را در ادسترسی دائمی بیمار و تکرار آموزش در اختیار گذاشت.

آموزش به بیمار و خانواده نقش بسیار مهمی را در توانمند سازی مددجویان در مراقبت از خود و ارتقاء کیفیت زندگی آنها ایفا می کند...آموزش به بیمار مجموعه ای از فعالیت های برنامه ریزی شده در حیطه یادگیری است که موجب بهبود ارتقاء سلامت در فرد می شود. فردی که یا بیمار است و یا قبلاً تجربه ای از بیماری داشته است. هدف اصلی آموزش به بیمار همچون سایر فرآیند های بهداشتی و درمانی و نیز به عنوان یک شاخص درمانی؛ ارتقاء سلامت در جامعه است. تمام بیماران حق دارند در مورد نحوه درمانشان و این که کجا و به وسیله ی چه کسی درمان می شوند انتخاب آگاهانه داشته باشند و در مورد حفظ و ارتقاء سطح سلامت و پیشگیری از بیماریها آموزش مناسب دریافت نمایند.

مراحل آموزش بیمار شامل:

- ۱- ارزیابی فردی و ثبت آن / ۲- نیازسنجی و ثبت آن
 - ۳- تدوین اهداف / ۴- انتخاب روش آموزش
 - ۵- ارزشیابی و ثبت آموزش به بیمار
- برقراری ارتباط کلامی و غیر کلامی مؤثر در ابتداء آموزش به بیمار بسیار مهم است.

ارتباط غیر کلامی که به زبان بدن معروف است می تواند اشکال گوناگون باشد: گشاده روئی و لبخند زدن، توجه کردن و گوش سپاری به سخنان بیمار، هم سطح

نشستن با بیمار مجموعه ای از حرکات است که دارای پیام ارتباطی است. در استفاده از مهارت های غیر کلامی می بایست به فرهنگ حاکم در جامعه بیماران توجه داشت.

مراحل کاربرد الگوهای ارتباط بین فردی در حوزه خدمات سلامت

مرحله اول: مواجهه با بیمار و استحکام و تداوم رابطه

گام اول: فرآیند روبه رو شدن با بیمار سزمان دهی می شود، با خوش آمدگویی و استفاده از مهارت های کلامی متناسب با زمینه فرهنگی و زبانی بیمار آغاز می گردد و با گوش سپاری دقیق و طرح پرسش های باز ادامه می یابد.

گام دوم: با کاربرد مهارت های غیر کلامی از جمله: تماس چشمی، وضعیت بدنی، طنین صدا و... ارتباط اثر بخش تر شده و اعتماد بیمار بیشتر می شود.

گام سوم: دعوت به بیان احساس و نگرانی های بیمار با پرسش های هدفمند از او درباره دیدگاه و احساساتش درباره مشکلات جسمانی و روحی بیمار.

گام چهارم: برقراری ارتباط محترمانه و مثبت با استفاده از مهارت های کلامی و غیر کلامی و ارائه باز خورد.

گام پنجم: توجه و ارزش گذاری به تجربیان و تلاش های فردی بیمار در اجرای دستورات و عمل به آموزش های گرفته شده توسط وی

گام ششم: ترغیب بیمار به آشکار کردن احساسات و نقطه نظرات و دغدغه هایش موجب می شود او نسبت به مشکلات خود اشراف بیشتری پیدا کرده و به آموخته هایش بهتر عمل می کند.

گام هفتم: پشتیبانی و مشارکت در فرآیند حل مشکلات بیمار به صورتی که او از حمایت همه جانبه و جدی پزشک مطمئن شده و آثار مثبت آن موجب مشارکت فعال بیمار را گردد.

گام هشتم: اطمینان داده به بیمار در مورد عدم قطع گفتگو و پذیرش صادقانه نگرانی ها و شکایات او و دادن بازخورد درست در زمینه پیش آگهی بیماری وی، فرآیند آموزش به بیمار را منطقی و مداوم می سازد.

مرحله دوم: استخراج اطلاعات از بیمار:

گام اول: بطور جدی و مسئولانه و با استفاده از تمام مهارت های ارتباطی، با طرح پرسش های باز و بسته مشکلات بیمار با مهارت گوش سپاری بررسی کرده تا تمام مسائل بیمار برای تشخیص فراهم و اعتماد بیمار نیز جلب گردد.

گام دوم: با طرح سئوالات باز گفتگوی هدفمند را ادامه می دهیم.

گام سوم: وقتی بیمار در حال توضیح دادن است نمیبایست صحبت او را قطع کرد.

گام چهارم: از پیش داوری می بایست دوری کرد و با صبر و شکیبایی شرح حال بیمار را شنید.